

Publicerat 29 november 2006 07:04

Nationella prov för tredjeklassare

Vårterminen 2009 blir det för första gången nationella prov för alla tredjeklassare. Då ska nya kunskapsmål i svenska och matematik testas.

Regeringen kommer inom kort att ge Skolverket i uppdrag att dels fastställa nationella kunskapsmål i svenska och matematik för eleverna i grundskolans årskurs tre, dels utforma ett nationellt prov för att testa om eleverna nått målen. Planen är att målen ska vara klara under hösten 2007 och de första nationella proven är tänkta att genomföras i slutet av vårterminen 2009.

– Den svenska skolpolitiken har fundamentalt misslyckats med att bryta klassklyftor, säger skolminister Jan Björklund (fp) till SvD.

Han menar att det nya kunskapsmålet och proven leder till att skolan tidigare fångar upp elever som har svårt i skolan.

– Det är de som är betjänta av att skärper mål och prov så att vi säkert hittar dem och säkert kan ge dem hjälp och stöd. Om man inte lär sig läsa och räkna de första åren är risken mycket stor att man inte gör det sedan heller, säger Jan Björklund till SvD.

Skolministern tror att proven leder till att kommunerna omfördelar pengar så att skolorna kan uppfylla målen.

– En kommun som i provsammansättningen upptäcker att 12 procent av eleverna i årskurs tre inte kan läsa kan säga att det struntar vi i. Utan det kommer att framtvunga en överflyttning av resurser från gymnasiets individuella program till lågstadiet.

Jan Björklund uppmanar också kommunerna att flytta pengar och fokus från det individuella programmet till de första årskurserna.

– Det är samma elever som i huvudsak får del av insatserna, men de gör bättre nytta om man gör dem tidigt. Dessutom slipper eleverna lida under mellan- och högstadiet.

Läraryrket tror inte att nationella prov i årskurs tre löser problemen med elever som tidigt halkar efter i skolan.

- **Det är bra** att Jan Björklund inser betydelsen av tidiga satsningar i skolan. Men ett av huvudproblemen är att få skolans huvudmän - kommuner och fristående skolor - att följa skollagens skrivning om att elever med behov av särskilt stöd ska få det, säger Roger Bodin, förste vice ordförande i Läraryrket.

- Jag tror att våra lärare i grundskolans tidiga år är tillräckligt kompetenta att upptäcka de här eleverna. Det som brister i dag är att det saknas resurser att sätta in till elever som har lite speciella behov. Den här typen av prov ger inte mera kunskaper och färdigheter, men det är väl i och för sig inte fel att man får mera koll på läget, säger han.

Lärarnas Riksförbund har inga invändningar mot förslaget om tidigare nationella prov.

- Vi välkomnar att man tidigt säkrar att små barn får lära sig att läsa, skriva och räkna så att ingen faller mellan stolarna. Man ska inte se detta som ett traditionellt prov, tycker jag. Det måste vara ett sätt att tidigt säkra de här kunskaperna och om man upptäcker att barnen inte klarar det så måste det finnas möjligheter att sätta in extra stödinsatser. Jag hoppas mycket på de nyutbildade speciallärarna i det här sammanhanget, säger Metta Fjelkner, ordförande i Lärarnas Riksförbund, till TT.

- **Man ska också** komma ihåg att Ibrahim Baylan (före skolministern) hade ett förslag på s-kongressen för ett år sedan om att införa tidigare nationella prov för att kontrollera kunskaperna, men han fick tyvärr inte kongressen med sig. Jag tycker ändå att det finns en bred samsyn när det gäller att kontrollera kunskapsnivån tidigt, tillägger hon.

Läraryrket efterlysning av resurser, snarare än prov, bemöter skolminister Jan Björklund med att det hänger ihop:

- **Förekomsten av gemensamma**, nationella prov kommer att synliggöra i en kommun vilka skolor, vilka klasser, vilka elever som behöver mer resurser. Jag tror mycket väl att varje lågstadielärare i sin klass ser elever som har större behov, men det finns inte ett kvalitetssäkrat system i Sverige eller ens i en kommun hur resurserna ska komma till just den klassen. Det hänger på att just den läraren skriker högt. Det ska inte behöva vara så att den lärare som larmar högst ska få mest resurser. Proven blir ett sätt att synliggöra exakt resultaten i förhållande till läroplanens målnivåer och vilka klasser som behöver mer resurser.

Detta ställer krav på kommunerna, fortsätter Björklund.

- **Varje gång det** uppstår ett problem kan det inte vara så att staten ska lösa det. Kommunerna har bett om att få ha ansvar för skolorna, så jag ställer krav på kommunerna att de ser till att de omfattande stödresurser som sätts in på gymnasiets individuella program också används tidigare i skolan. Men staten kommer att bidra med en ny speciallärarutbildning, för att utbilda specialister på att ta hand om de elever som har svårast att nå målen.

DAN NILSSON & TT

Detta är en utskrift från Svenska Dagbladets nätupplaga, **SvD.se**

Blockerade annonser